

Deelnemen aan lerend netwerk: makkelijker dan je denkt!

Tijdens het congres Thuis in het Verpleeghuis gaven netwerkmanagers Diana Kole en Marieke Stork van Waardigheid en trots op locatie een workshop met tips en voorbeelden om een lerend netwerk op te starten. Deelnemers gingen ook naar huis met tips om bijeenkomsten van een lerend netwerk in te richten.

Als verpleeghuis hoor je aangesloten te zijn bij een lerend netwerk en medewerkers horen tijd te krijgen om bij andere organisaties mee te lopen. Om zo kennis uit te wisselen en van elkaar te leren. Dat staat in het kwaliteitskader. Nu blijkt dat slechts een kwart van de verpleeghuizen zo'n lerend netwerk heeft. Terwijl tijdens de workshop bleek dat het opzetten van en aansluiten bij een lerend netwerk eigenlijk helemaal niet zo moeilijk is. Het hoeft namelijk echt niet altijd zo groot van opzet te zijn.

Netwerken verschillen

Netwerken worden gevormd op alle niveaus, van bestuursniveau tot medewerkersniveau. De netwerken hebben één overeenkomst en dat is dat iedereen werkt voor een verpleeghuis. Verder zijn ze allemaal verschillend. Ze wisselen hun informatie bijvoorbeeld op verschillende manieren uit. En sommige netwerken bestaan uit drie organisaties die samen werken, andere uit negen.

Diana: 'Wij kunnen helpen, begeleiden en ondersteunen bij het opzetten van een netwerk en meedenken met werkvormen of aanpak. Daarnaast kunnen we ook experts op een thema aanbieden als daar behoefte aan is. Daar hebben wij ook ervaring mee, zoals bij het opzetten van de netwerken over zelforganisatie, informele zorg en cliëntenraadsleden. Wil jij ook bij zo'n netwerk? Geef dat aan ons door en dan kijken wij of jij bij een bepaald netwerk past.'

Deelnemer: 'Leuk om met elkaar te delen waar je mee bezig bent. Ik heb vandaag contacten opgedaan en ben op de hoogte van een netwerk waar ik bij wil aansluiten.'

Werkvormen bijeenkomst lerend netwerk

Terwijl ABBA zingt "Knowing me –Knowing you" staan er op het scherm vier vragen: waarom ben jij hier? Wat verwacht je ervan? Wat wil je eruit halen? Wat breng je in? Mensen die binnen komen gaan met elkaar in gesprek over deze vier vragen. Na afloop vertelt Marieke: 'Dit zijn vier belangrijke vragen bij de start van een netwerk. Met elkaar blijven afstemmen waarom zijn we hier, wat beogen we, wat kunnen we voor elkaar betekenen.'

Over deze vragen wordt vaak te snel heen gestapt, terwijl het heel belangrijk is voor de effectiviteit en je

motivatie om deel te nemen. Ook als het netwerk een tijdje loopt, stel je deze vragen weer opnieuw. Je blijft met elkaar herijken en mocht het zo zijn dat het doel gehaald is of niet meer lijkt te komen, stap er dan uit, stel samen een nieuw doel of hef het netwerk op.'

Op de lijn. De deelnemers wordt een vraag gesteld en zij nemen vervolgens positie in op een denkbeeldige lijn. Voordeel van deze werkvorm is dat deze heel zichtbaar maakt waar iedereen en de organisatie staat. Tijdens de workshop werd de vraag gesteld: Vind je het belangrijk om in een netwerk met gelijkgestemden deel te nemen, of heb je liever verschillende types? De meeste deelnemers kozen voor verschillende types en stonden aan de rechterkant van de lijn. Bij uitwisseling met elkaar over "Waarom sta jij hier?" kwamen gesprekken op gang. Kiezen voor gelijkgestemden: is fijn omdat je elkaar en de problemen waar je tegenaan loopt beter begrijpt. Kiezen voor verschillende types: fijn omdat je dan vanuit verschillende invalshoeken naar oplossingen zoekt en elkaar daarmee inspireert. De vraag is dus: wat heb je nodig?

Wat verwacht je ervan? Wat wil je eruit halen? Wat breng je in?

Speeddaten. Elkaar in korte tijd in duo's leren kennen en vervolgens rouleren. 'Mooi dat bijvoorbeeld medewerkers van Noorderlengte en Oosterbreedte met elkaar hebben gepraat', grapt Marieke.

Op volgorde. Leren van en met elkaar vraagt wat. Je moet je kwetsbaar durven opstellen en de ander vertrouwen. Elkaar in de ogen durven kijken. De deelnemers werd gevraagd om in volgorde te gaan staan van lichte naar donkere oogkleur. Maar in alfabetische volgorde van naam kan bijvoorbeeld ook. Dit kost weinig tijd, geeft even een andere, meer ludieke en persoonlijke sfeer.

Match tussen vraag en aanbod. Schrijf op een geeltje wat jij aanbiedt en vraagt. Zoek elkaar op en kijk of je matcht. Tijdens de sessie ontstonden een paar matches. Een deelnemer biedt bijvoorbeeld kennis over welzijn aan en een ander wil hier graag meer

over weten. Je kunt ook wat uitgebreider aanpakken. Dan hang je aan de voor en achterkant van je lichaam een flap die je met touw of tape vastmaakt. Daar schrijf je op wat je vraagt, te bieden hebt of je laat anderen iets opschrijven. Tip: pas deze vorm toe tijdens de eerste bijeenkomst van een lerend netwerk. Je krijgt zo snel helder wat er uitgewisseld kan worden.

Ideeën op een flap. Iedereen schrijft op een gezamenlijke flap zijn thema waarover hij iets willen leren. Wil je meedoen met een bepaald thema? Zet je naam erbij. Tijdens de sessie werd opgehaald dat deelnemers in een netwerk kennis willen uitwisselen over:

- methoden van leren en verbeteren tussen medewerkers
- kleinschalige zorg
- (in)formele zorg
- Hoe krijg je medewerkers zover dat ze in hun eigen tijd gaan leren?
- relationeel zorgverlenen
- een breed netwerk in het noorden van het land voor adviseurs leren en ontwikkelen.

‘Dit soort werkvormen duren slechts een half uur en je haalt veel op. Daarnaast zorgt het voor beweging, energie en actie’, aldus Diana. ‘Soms is het wel spannend om met elkaar te leren. Er is ook wel lef voor nodig om een lerend netwerk op te starten, omdat je van te voren niet weet wat het oplevert en je jezelf blootgeeft.’

Deelnemer: 'Ik ben op zoek naar een organisatie waar ik kan meelopen. Maar nu kom ik erachter dat ik ook zelf de telefoon kan pakken en een organisatie kan bellen met mijn verzoek. Zo makkelijk kan het zijn!'

Uitproberen

Een netwerk vormen hoeft niet lastig te zijn. Vraag en aanbod kun je bijvoorbeeld ook toepassen binnen je eigen organisatie, met andere locaties. 'Soms hoeft het niet groter te zijn dan het lijkt. Gewoon vragen en uitproberen', aldus Diana.

Reflecteren

Goed is om bij een lerend netwerk na verloop van tijd te reflecteren. Kijk hoe het gaat en of je doelgericht op weg bent. Is de reden van het netwerk nog hetzelfde? Het kan ook zijn dat het doel al bereikt is. Dan is het goed om met een ander thema aan de slag te gaan.

Samen leren en ontwikkelen in een netwerk?

Deelnemers gaven hun e-mailadressen aan de kennismangers die kunnen ondersteunen bij het opzetten of begeleiden van een netwerk of hen gaan linken aan een bestaand netwerk. Ben jij ook benieuwd hoe collega's in andere verpleeghuizen werken? Wil je sparren over dilemma's of inspiratie opdoen? Wil jij met je kennis en ervaring anderen verder helpen en jezelf ontwikkelen? Sluit dan aan bij een bestaand netwerk of start er zelf één. Diana Kole en Marieke Stork zijn netwerkmanagers en kunnen jou daarbij helpen. Zij ondersteunen diverse netwerken en themabijeenkomsten voor de verpleeghuiszorg. Ze weten wat e

er speelt, kennen veel goede voorbeelden en hebben zelf een relevant netwerk. De ondersteuning is afhankelijk van de vraag van het netwerk, bijvoorbeeld organisatorisch, procesbegeleiding of het inbrengen van specifieke expertise. Ze helpen de vraag te verhelderen en te verdiepen, en kunnen deze verbinden met bestaande kennis.

Meer weten of mogelijkheden van ondersteuning voor netwerken verkennen? Neem dan contact op met Diana Kole via e-mail d.kole@vilans.nl of Marieke Stork via e-mail m.stork@vilans.nl

Meer weten

- Lees meer over [lerende netwerken](#)

- [Lees het verslag van de plenaire opening van het congres Thuis in het Verpleeghuis met Hugo de Jonge](#)
 - [Lees het verslag van de plenaire afsluiting van het congres Thuis in het Verpleeghuis met Carin Gaemers](#)
 - [Bekijk de overzichtspagina van het congres Thuis in het Verpleeghuis met foto's, video's en verslagen](#)
-

tags:

[Kwaliteitskader Verpleeghuiszorg](#) (119), [Lerende netwerken](#) (15), [Ondersteuning bij netwerken](#) (7)

thema's:

[Leren en verbeteren van kwaliteit](#) (296), [Kwaliteitskader Verpleeghuiszorg](#) (149)